

L'evolució dels rebuts de la llum de les llars espanyoles el 2022

El 2022 ha continuat sent extremadament convuls als mercats energètics, amb una pressió alta sobre els preus, intensificada per la guerra d'Ucraïna, i amb la consegüent intervenció dels mercats per intentar pal·liar-la.¹ Però com han evolucionat les factures de la llum de les llars espanyoles? Ho analitzem a partir dels rebuts d'electricitat domiciliats a CaixaBank per part de clients particulars.²

En un article anterior,³ hem constatat que les variacions de preus al mercat majorista de l'electricitat es traslladaven més ràpidament als rebuts amb tarifa regulada (PVPC) que als del mercat lliure, que normalment tenen un preu fix durant la durada del contracte.⁴ Així, mentre que l'import del rebut mitjà al mercat regulat augmentava el 32% interanual en el 4T 2021, al mercat lliure es reduïa el 14%, en no repercutir-se encara els augments de preus però sí les primeres mesures d'alleujament implementades per a les llars.

L'anàlisi dels rebuts el 2022 ens mostra que els rebuts de les llars amb tarifa regulada han continuat amb una volatilitat alta i amb imports elevats, mentre que l'import dels rebuts amb tarifa fixa (que representen gairebé dos terços del total)⁵ ha anat augmentant de forma gradual a mesura que s'han renovat els contractes. Més concretament, el rebut mitjà del mercat regulat és de 68 euros el 2022 (en la mitjana del gener a l'octubre), 20 euros per damunt de l'any anterior, però amb fluctuacions elevades, amb variacions que van del +14% del mes d'octubre al +75% interanual del mes de març (el +42% de mitjana), a conseqüència del comportament del mercat majorista.

En canvi, els rebuts de les llars amb contractes a preu fix han anat veient com els creixements interanuals anaven a l'alça a mesura que avançava l'any. Al gener del 2022, l'import del rebut mitjà va ser de 60 euros, el 27% interanual menys que un any enrere. A la primavera, els rebuts ja s'havien situat, més o menys, al mateix nivell que un any abans (creixements interanuals del 0%). A l'octubre del 2022, en canvi, el rebut mitjà va assolir gairebé els 80 euros, la qual cosa representava un creixement interanual del +21%.

De cara a l'any 2023, preveiem que la factura de l'electricitat continuarà sent elevada, tot i que hi ha molta incertesa sobre el mercat del gas i sobre l'evolució de la regulació.

1. Per a més detalls, vegeu Rodríguez Rodríguez, D. (2022), «Un año de intervenciones reguladoras en electricidad y gas: un análisis de situación», Fedea, <https://documentos.fedea.net/pubs/ap/2022/ap2022-27.pdf>.

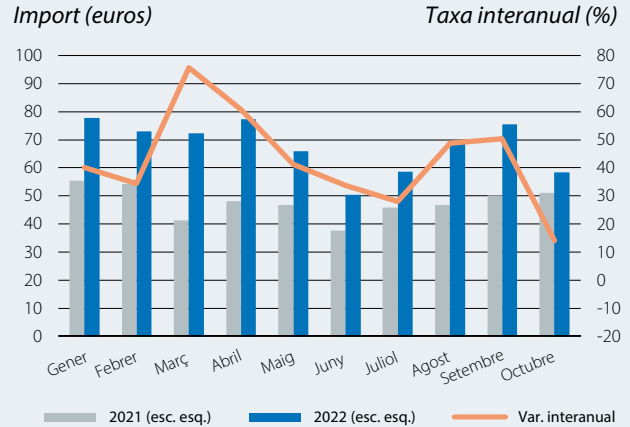
2. Analitzem els imports dels rebuts de la llum domiciliats per a cada client particular cada mes (excloem les empreses i els autònoms) i diferenciem entre clients que tenen contracte amb tarifa lliure o amb tarifa regulada (PVPC).

3. Vegeu el Focus «Els preus de la llum estan pels núvols, i l'import del seu rebut?», a l'IM01/2022.

4. Per a més detalls del funcionament del mercat detallista d'electricitat a Espanya, vegeu el Focus «El mercat ibèric de l'electricitat i la pujada del preu a Espanya», a l'IM01/2022.

5. Segons les dades de la CNMC, en el 3T 2021, el 35,1% de les llars tenien contractes al mercat regulat i el 64,9% tenien contractes al mercat lliure.

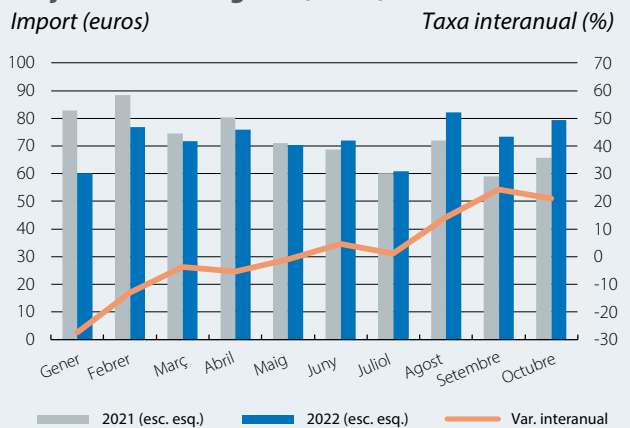
Espanya: evolució mensual del rebut de llum mitjà al mercat regulat (PVPC)

Nota: Imports dels rebuts de llum domiciliats de clients particulars cada mes (exclou les empreses i els autònoms).

Font: CaixaBank Research, a partir de dades internes.

Espanya: evolució mensual del rebut de llum mitjà al mercat regulat (PVPC)

Nota: Imports dels rebuts de llum domiciliats de clients particulars cada mes (exclou les empreses i els autònoms).

Font: CaixaBank Research, a partir de dades internes.

L'import de la factura de les llars al mercat regulat serà superior al de l'any anterior si tenim en compte que els preus del futur del MIBGAS per al 2023 són una mica superiors als del 2022 (el +8,2% de mitjana), malgrat que el topall del gas pot compensar de manera parcial aquests augments durant la primera meitat del 2023. En tot cas, la volatilitat de la factura del mercat regulat es reduirà després de la reforma prevista de la tarifa PVPC. Les llars al mercat lliure que vegin revisats els contractes veuran incrementada la tarifa, que mantindrà la tendència observada el 2022, tot i que els increments es podrien començar a moderar a partir del 2T 2023.⁶ El respir en la factura de l'electricitat arribarà, però no preveiem que això passi abans del final del 2023.

Josep Mestres Domènech i Alberto Graziano

6. En el passat, els canvis en la tendència de les variacions de preus al mercat regulat es van traslladar uns 12 mesos després al mercat lliure.